

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: M. K.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 10. 2021 , ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl příjemcem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a žalovaná mu rozhodnutím ze dne 18. 5. 2021 s účinností od 14. 6. 2021 invalidní důchod snížila na první stupeň. Proti rozhodnutí ze dne 18. 5. 2021 podal žalobce námitky, o kterých rozhodla žalovaná rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) tak, že prvostupňové rozhodnutí ze dne 18. 5. 2021 změnila a žalobci invalidní důchod s účinností od 14. 11. 2021 odejmula. Důvodem pro odejmutí invalidního důchodu byl posudkový závěr lékařky žalované, podle kterého žalobce není od 1. 3. 2021 invalidní.
2. Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které navrhoval jeho zrušení. Podle žalobce posudek o invaliditě nezohledňuje jeho celkový dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a posudkový závěr posuzujícího lékaře, zejména pokud jde o zařazení jeho zdravotního postižení pod příslušné bodové hodnocení podle vyhlášky číslo 359/2009 Sb., je nesprávný. Žalobce má za to, že jeho zdravotní postižení způsobuje závažné snížení celkové výkonnosti při běžném zatížení, trpí bolestmi trvalého charakteru, může vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v podstatně menším rozsahu a intenzitě než zdravý člověk. Zdravotní postižení žalobce tak v souhrnu působí značné omezení. Podle žalobce je třeba jeho zdravotní postižení podřadit pod kapitolu XIII. oddíl E položku 1d) přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti o 50 % až 70 %. Žalobce rovněž poukázal na časové okolnosti, kdy při stejném zdravotním postižení došlo k podstatnému snížení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ze 70 % na 35 % během 1 roku a v září pak bylo toto omezení novým posudkem stanoveno na 30 %, přičemž k žádnému razantnímu zlepšení zdravotního stavu nedošlo. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že jeho pracovní schopnost poklesla s využitím § 3 odst. 1 vyhlášky minimálně o 50 % a je tak invalidní minimálně ve druhém stupni. Navrhl, aby jeho zdravotní stav byl posouzen posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.
3. Žalovaná v písemném vyjádření poukázala na to, že zánik či odejmutí dříve přiznané invalidity umožňuje také předchozí posudkové nadhodnocení, což shledal posudek ze dne 7. 9. 2021. K žalobě dále po rekapitulaci průběhu řízení konstatovala, že po přezkoumání celkového zdravotního stavu žalobce činí pokles jeho pracovní schopnosti 30 % a nejsou tak splněny podmínky pro vznik invalidity podle § 39 odst. 1 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Opodstatněnost žaloby závisí na posudku podle § 4 odst. 2 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
4. Z připojeného správního (dávkového) spisu krajský soud předně zjistil, že podle posudku OSSZ Karviná byl žalobce od 14. 2. 2020 invalidní ve třetím stupni s tím, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl v té době „*chronický vertebrogenní algický syndrom bederní*“. Podle posudku se v případě žalobce jedná o dlouhodobou pracovní neschopnost pro chronické bolesti bederní páteře vyzařující střídavě do obou dolních končetin. Dne 5. 2. 2020 byla uskutečněna „*spondylochirurgická intervence*“, při propuštění byl neurologický klinický obraz v normě. Pro probíhající léčebné rehabilitační a adaptační úsilí na pohybový axální aparát hodnotila posudková lékařka přechodně na dobu jednoho roku jako těžké funkční postižení a vyslovila předpoklad stabilizace stavu s příznivým efektem spondylochirurgické intervence na

degenerativní páteřní onemocnění. Uvedené zdravotní postižení posudková lékařka podřadila pod kapitolu XIII. oddíl E položku 1d) přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (v textu tohoto rozsudku též „vyhláška o posuzování invalidity“) a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 70 %. Doba platnosti posudku byla stanovena do 3/2021. Dne 1. 3. 2021 byl žalobce posouzen totožnou posudkovou lékařkou se závěrem, že při shodné diagnóze bylo rozhodující zdravotní postižení žalobce podřazeno pod kapitolu XIII. oddíl E položku 1b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míra poklesu pracovní schopnosti na 35 % vzhledem ke klinickému nálezu. V návaznosti na uvedený posudek rozhodla žalovaná dne 18. 5. 2021 o snížení invalidního důchodu žalobci s účinností od 14. 6. 2021 na první stupeň. Proti rozhodnutí žalované podal žalobce námitky, ve kterých poukázal na potíže s bederní páteří a namítal, že si nemůže dovolit pracovat ve své profesi. Pro účely námitkového řízení byl žalobce posouzen lékařkou žalované se závěrem, že invalidní není a došlo k nadhodnocení stupně zdravotního postižení. Lékařka žalované poukázala na kontrolní spondylochirurgické vyšetření ze dne 24. 6. 2021, podle kterého je pacient (žalobce) pooperačně spokojený, bez neurologické propagace do dolních končetin, ujde i delší vzdálenost, byla balneo terapie. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je i podle posudku žalované ze dne 7. 9. 2021 nadále „chronický vertebrogenní algický syndrom bederní páteře“ s tím, že jde o stav po stabilizační operaci v segmentech L3-S1 pro degeneraci plotének. Je přítomno omezení dynamiky bederní páteře (dané provedenou operací), nebyla předoperačně a není ani nyní přítomna radikulopatie či myelopatie. Uvedené zdravotní postižení kvalifikovala lékařka žalované podle kapitoly XIII. oddílu E položky 1c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míru poklesu pracovní schopnosti určila na spodní hranici 30 % (podle posudku jde o zdravotní postižení na rozmezí položky 1b a 1c), která se již dále nemění. Žalobce je schopen vykonávat výdělečnou činnost se sníženými nároky na tělesné schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě. Je omezen pro práci v předklonu, není vhodná dlouhodobá statická zátěž, je doporučena práce bez zvedání těžkých břemen, bez práce v chladu, je vhodná střídavá zátěž. Schopnost rekvalifikace je zachována.

5. Z posudkového spisu krajský soud žádná samostatná zjištění nad rámec dávkového spisu neučinil (posudky jsou součástí obou spisů).
6. Krajský soud doplnil dokazování o posouzení zdravotního stavu žalobce a jeho pracovní schopnosti příslušnou posudkovou komisí MPSV. Podle jejího posudku ze dne 8. 3. 2022 zasedala posudková komise ve složení předseda, další lékař z oboru neurologie a tajemník. Jednání komise byl přítomen žalobce, který byl s posudkovým závěrem seznámen. Z nalézací části posudku považuje krajský soud dále za podstatné, že posudková komise měla k dispozici mimo jiné zdravotní dokumentaci ošetřující praktické lékařky žalobce MUDr. J. a dále zprávy z ambulantního vyšetření žalobce u MUDr. B. ze dne 7. 12. 2020 a 24. 6. 2021 (která byla připojena k žalobě). Podle posudkového závěru se v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po operaci bederní páteře ze dne 5. 2. 2020 se stabilizací segmentů L3S1. Po operaci došlo k významnému zlepšení stavu, chůze je bez potíží, ujde dlouhé vzdálenosti, není popsána kořenová symptomatologie, nejsou popsány parézy končetin ani poruchy sfinkterů. Uvedené zdravotní postižení posudková komise kvalifikovala podle kapitoly XIII oddílu E

položky 1c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a ze zde stanoveného rozpětí (30 % až 40 %) stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici 30 %, protože nejsou popsány projevy kořenového dráždění s funkčně významným neurologickým nálezem, není popsáno poškození nervu ani symptomatologie neurogenního močového měchýře. Klinický nález odpovídá hraničnímu hodnocení mezi položkou 1b) a 1c), položka 1c) byla zvolena pro profesní zařazení. Žalobce je schopen práce s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, nutný ochranný vertebroréžim, omezení práce v předklonu, dlouhodobé statické zátěže, omezení zvedání těžkých břemen, práce v chladu, vhodná střídaná zátěž. Žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní nebyl.

7. Krajský soud po doplnění dokazování přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí a po posouzení podání účastníků a skutečností zjištěných ze správního spisu a posudku PK MPSV dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalované, kterým nebyl žalobci přiznán invalidní důchod.
9. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
10. Podle § 39 odst. 1 téhož zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
11. Z podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod a jeho výši stanovených v § 38 a § 39 zákona o důchodovém pojištění byl v přezkoumávaném správním řízení veden spor výhradně ohledně invalidity žalobce. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod a jejím stupni je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud ani žalovaná potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty ze zákona okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. V tomto směru je podstatné, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobce namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na

základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti diagnózy. Samotný posudkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti přitom musí vycházet z pravidel nastavených vyhláškou o posuzování invalidity a její přílohy. Podstatné podle vymezených pravidel je v první řadě, zda zdravotní postižení posuzovaného je takové povahy, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Toto rozhodující zdravotní postižení se pak podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k uvedené vyhlášce. Posudkový lékař (komise) pak stanoví míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, případně posoudí možnosti snížení či zvýšení hranic stanoveného rozpětí podle § 3 a § 4 předmětné vyhlášky. Budiž přitom zdůrazněno, že posouzení podřazení zdravotního stavu žadatele pod korespondující ustanovení vyhlášky (její přílohy), tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013-20 nebo ze dne 12. 6. 2014 č. j. 9 Ads 9/2014-23).

12. V posuzované věci nebylo v zásadě sporné, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce jsou jeho zdravotní potíže s bederní páteří. Sporné bylo, zda se jedná o lehké funkční postižení, středně těžké nebo těžké, což má význam pro podřazení tohoto postižení pod jednotlivé položky 1b), 1c) a 1d) (v rámci kapitoly XIII oddílu E) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s výrazně rozdílným stanovením rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti (od 10% do 70%). Předmětné zdravotní postižení žalobce bylo sice v únoru 2020 kvalifikováno jako těžké funkční postižení (položka 1d) s mírou poklesu pracovní schopnosti 70 %, stalo se tak však bezprostředně po operaci bederní páteře (spondylochirurgické intervenci) z 5. 2. 2020 a posudková lékařka hodnotila stav jako přechodný s předpokladem stabilizace, proto také omezila platnost posudku na jeden rok do března 2021. V rozhodujícím posudku PK MPSV ze dne 8. 3. 2022 je pak již hodnoceno významné zlepšení stavu po operaci s tím, že chůze je bez potíží, ujde dlouhé vzdálenosti, není popsána kořenová symptomatologie a nejsou popsány parézy končetin ani poruchy sfinkterů. Podle posudkového závěru PK MPSV se jedná o postižení na úrovni hranice mezi položkami 1b) a 1c), což komise vyhodnotila tak, že postižení žalobce kvalifikovala podle položky 1c) a ze zde stanoveného rozpětí (30 % - 40%) určila míru poklesu pracovní schopnosti na 30 %, přičemž uvedený závěr odůvodnila. Posudek PK MPSV obsahuje podle přesvědčení krajského soudu veškeré povinné náležitosti, komise měla k dispozici zdravotní dokumentaci a lékařskou zprávu ze dne 24. 6. 2021, kterou žalobce připojil k žalobě a krajský soud jej považuje za dostatečný, navíc se ve svých závěrech shoduje s posudkem žalované ze dne 7. 9. 2021. Nutno dodat, že žalobce v žalobě neuvedl nic konkrétního, čím by relevantně zpochybnil dosavadní posudky a jeho žaloba je opřena spíše o jeho subjektivní přesvědčení o dopadu zdravotních potíží na pracovní schopnost, na čemž však závěr o invaliditě vybudovat nelze. Jak již krajský soud uvedl výše, tak pro rozhodnutí soudu jsou rozhodující posudkové závěry, především pak posudek PK MPSV pokud ob stojí z hlediska úplnosti a přesvědčivosti, což bylo v nyní souzené věci splněno. Lékařskou zprávu ze dne 24. 6. 2021, kterou žalobce připojil

k žalobě, měla k dispozici jak lékařka žalované, tak PK MPSV a především PK MPSV se touto zprávou v posudku zabývala. Ani krajskému soudu se přitom nejeví, že by tato zpráva byla ve zjevném rozporu s posudkovými závěry žalované a PK MPSV, pro který by bylo třeba dokazování doplnit. Za dané důkazní situace a při absenci konkrétních námitek žalobce proti posudku PK MPSV (žalobce se již k posudku PK MPSV nevyjádřil, ani se nedostavil k ústnímu jednání), dospěl krajský soud k závěru, že zánik invalidity žalobce ke dni 1. 3. 2021 a s tím spojený zánik nároku na invalidní důchod byl v řízení prokázán a žalobní námitky proto důvodné nejsou. Protože krajský soud v napadeném rozhodnutí nebo v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal ani žádnou vadu s negativním vlivem na zákonnost rozhodnutí, ke které by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

13. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšný žalobce takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 28. března 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce